

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni modelje in praznike.

Inserti veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Državni zbor.

»Gre — ne gre!« — Volk sit, koza cela. — Prazni revolver. — Glasovanje o službeni pragmatiki. — Polom klerikalcev. — Likvidacija parlamenta. — Sejno poročilo.

Dunaj, 11. junija.

Vprašanje, ki si ga danes neštetokrat slišal v dvoranih in kuloarjih parlamenta, se glasi: Gre ali ne gre. In ta »gre« se ravno tako nanaša na zbornico, kakor na brambno reformo. Če »gredo« brambni zakoni, to se pravi, če se parlament ukloni po velji ministra Heinolda, tedaj »ne gre« parlament, zbornica ostane, sešija se ne zaključuje, dijete ne usahnejo. Nasprotno pa konkludira ni tako enostavno. Ako »gre« parlament, se še ne more reči, da se z njim poslovi tudi brambna reforma, marveč tudi ona bi v tem slučaju »šla«, če tudi le ob bergliji § 14, s katerim bi si vlada preskrbel vsaj zvišani rekrutni kontingent.

Dilemma, v katerem se nahaja parlament, torej ni mal. Težko je prenesti nedopustni in izzivajoči ton, s katerim se je zljubilo ministru Heinoldu staviti zbornici absolutni ultimatum, še težja pa je misel, da je vlada pripravljena suspendirati parlament ter ustaviti njegovo delovanje morda do pozne jeseni.

In tako so se po vrsti oglašale stranke, ki so iz pravega »patriotizma« izjavile — brez ogorčenja in brez protesta, kakor se to pristojno spodobijo in poslušnim strankam, da akceptirajo Heinoldove propozicije. Pred vsemi seveda nemški Nationalverband, za njim Poljaki, končno Hrvaško-slovenski klub. Krščanski socialisti so bili nekoliko močnejši, njihov poslanec Kemetter je povedal danes v zbornici, da si bo njegova stranka nevljudni in odurni ton ministrov dobro zapomnila ter poiskala v prvem trenutku represalije.

Kako neudobno se vse počuti pred domnevanjem, da bo parlament deloval prihodnji teden po komandi vlade in plesal kakor bo žvižgal minister Heinold, dokazuje to, da se razni parlamentarni tehniki trudijo najti formulo, ki bi stvarno odgovarjala Heinoldovemu ultimatu, v formalnem oziru pa respektirala parlamentarno pravo. Zdi se, da se je to posrečilo poslancu Steinwenderju. Njegov predlog se glasi: Parlament razpravi predlog, ki izmed obeh predlog, brambne in proračunske, prej, katera bo prej gotova v odseku. Treba je torej le, da brambni odsek svoje delo tako pospeši, da bo prej gotovo kakor proračunski in — volk je nasit, koza pa cela ostane.

Ta formula bi ublažila tudi nasprotstva v Enotnem češkem klubu, katerega parlamentarna komisija niti dopoldan, niti popoldan ni mogla priti do konkretnih zaključkov. Vendar je opažati, da se radikalci obnašajo danes nekoliko treznejše, uvidevajoč, da za hibe in pogrške preteklosti ni mogoče iskati v tem trenutku krivcev in še manj remedure. Čehi so imeli napram brambnim predlogom ugodno pozicijo in bi jo bili pri spretnejši taktiki lahko v svoj narodni prospek izrabili, toda sedaj je prepozno. Zgodovina uči, da se zmernejše narodne stranke ne smejo igrati z armado, ako hočejo sebe in narod obvarovati velike škode.

Ključ situacije leži še vedno pri Rusinih. Ako ti ne opustijo obstrukcije, bodo vse želje in zahteve vlade zamanj, niti brambni zakoni, niti proračunski provizorij ne bodo do konca meseca gotovi. Vlada se tega dejstva danes morda še boli zaveda. Pričela je nova pogajanja s Poljaki in rusinsko zvezo in trdi se, da bo morda našla ugodnejšo pot. Pravilo se je tudi, da bo, če bi bilo potrebno, posegel vmes cesar sam, ki si bo pozval načelnika poljskega kluba.

Parlamentarni optimisti trdijo danes, da bodo pričele počitnice v prvih dneh julija meseca. In sicer vesele in zadovoljne počitnice — za vlado. Parlament pa se ne bo mogel obraniti moralničenemu mačku, upravičeno opozarja poslanec dv. svetnik Kuranda na to, da revolver, s katerim grozi min. Heinold — ni nabit. Na Ogrskem so brambni zakoni sicer sprejeti, toda njih veljavnost je odvisna od pogoja, da obstajajo tudi v Avstriji enako se glaseči zakoni. S pomočjo § 14. izvedeni provizorij pa bi temu pogoj gotovo ne odgovarjal. Naša zbornica je žalibog že zdavnaj izgubila ono moško odločnost in konstitucionalno trdnost, ki je pri nas bolj kakor drugod potrebna.

Med napeto pozornostjo se je v zbornici vršilo popoldan glasovanje o § 27. do 81. službene pragmatike. Poročali smo že o klavirni vlogi, katero so danes igrali naši klerikalci. Rekdo kdaj je v parlamentu konstatirani tako enotnost v obsodbi reakcionarnih spletkarij, kakoršna se je pokazala danes napram našim domačim, velikopoteznim politikom. Po prvem poskusu, ko je bil prvi manjšinski predlog dria. Korošca skoraj soglasno odklonjen, so pobegnili iz dvorane. Za Gostinčarjev mimoriteni votum je glasoval le še eden klerikalec, za ostale Korošceve manjšinske predloge se ni dvignil niti eden poslanec.

To je naravno izzvalo živahno veselost, pa tudi ogorčenje. Klerikalci so s svojo današnjo taktiko sami priznali, da so bili njihovi predlogi le frivolna nagajivost, zloben humbug. Pripisovali so jim sami tako malo resnosti in stvarnosti, da se niso prav nič trudili jim prirediti vsaj nekak časten pogreb, temveč so jih pomagali sami pometati — na gnojišče.

Sedaj hočejo »pojasniti« svoj beg s tem, da se po sprejetju § 31. in 32. niso hoteli več udeleževati »komedije in švindla«, češ, saj je vlada proti predlogi in najboljši je sploh, da se zbornica razide. Tako je »razlagal« posl. dr. Korošec klerikalno taktiko, ko je kot manjšinski poročevalec k III. skupini dobil besedo. Toda tokrat je dobil takoj primeren in uničevalen odgovor. Poslanec dr. Rybář ga je opozoril na to, da parlament nima opravljati dela tako, kakor si to želi vlada, ampak tako, kakor spozna s a m za dobro in potrebno, sicer parlamenta ne potrebujemo, temveč rajše prepustimo, da napravi vlada kar in kakor hoče.

Dr. Rybář je s tem potopal na pravo žilo. Naši klerikalci, vedno v službi reakcionarstva, kulturnega in političnega, se pri vsaki priliki vdinajo obsolutističnim stremljenjem. Njihova taktika stremi tudi v tem slučaju za tem, izločiti parlament ter izročiti blagor države dobri volji in prevdaru ministrov.

»Zbornica naj se razide,« je klical dr. Korošec. Likvidirajmo in izročimo agende visoki vladi, to je zmišljal njegovih besed. Verjamejo, da bi bili klerikalci naše ljube Avstrije s to eventualnostjo nemalo zadovoljni.

Tudi o III. skupini službene pragmatike je bila debata že danes zaključena, in splošno se pričakuje, da bo ves zakon še jutri v vseh paragrafi sprejet in odobren.

Zbornica bo s tem dokončala veliko delo. Videli bomo, ali se bo upala vlada ga uničiti in upropastiti.

Zbornica je danes tudi odobrila tako nujnost, kakor meritum nujnega predloga glede zboljšanja gmotnega položaja poštnih oficijantov.

V četrtek odpade plenarna seja, ker naj zbora brambni odsek ves dan, da pospeši svoje — še ogromno — delo.

V naslednjem podajemo sejno poročilo:

Zbornica je najprej razpravljala o službeni pragmatiki. Za slovenske klerikalce je dvakrat govoril dr. Korošec. Prvič je hotel prikriti, da so slovenski klerikalci najbolj lakajška stranka v celnem državnem zboru, in se je v ta namen delal norca iz vladnih strank, da imajo v ministru Heinoldu voditelja, ki jim daje celo maršrute. Drugič je zopet hotel prikriti, kako strahovito so se slovenski klerikalci blamirali in osmešili s svojimi predlogi, in je besedičil, da je zbornica sprejela že štiri predloge, ki ovirajo sankcijo, in povedal, da se njegova stranka več ne udeleži razprav. In na to izjavo so klerikalci zapustili zbornico.

Poslanec dr. Rybář je krepko zavrnil Korošca, češ, da zdaj ne gre, prepustiti službeno pragmatiko usodi. Vlada je že pri različnih prilikah zahtevala, da se to in to ne sme skleniti, a nazadnje se je dotičnim sklepom vendar prilagodila. Pri avstrijskih vladah se nikoli ne ve, kaj popolnoma resno mislijo, in zato se ne more pridružiti pozivu dr. Korošca. Glede službene pragmatike se bo potom kompromisov že doseglo sporazumljenje. Če pa so faktorji, ki se s sklepom večine te zbornice ne strinjajo, naj dobe priliko, to jasno povedati. Pragmatika se bo s tem pač zopet zavlekla, a saj je bila že tako silno zavlečena.

Govorila sta še dunajski poslanec dr. Pollauf in krščanski socialc Kemetter, ki je energično nastopil zoper vlado, ki hoče z grožnjami izsiliti takojšnjo rešitev brambne predloge. Prav dobro ji je očital, da je sama kriva, da se zdaj za brambno predlogo mudi, češ, zakaj je pa ni prej predložila in zakaj je ni prej pospešila.

Po izvolitvi generalnih govornikov je bila razprava prekinjena.

Na vrsto je prišel Waberjev predlog glede poštnih oficijantov, ki je bil sprejet z Buřivalovim dostavkom, naj dobe poštni oficijantje najkasneje po osmih službenih letih prejemke XI. činovnega razreda.

Koncem seje je bilo več vprašanj na predsedstvo. Najvažnejše je bilo, kar je povedal dr. Neumann, da je namreč ogrski parlament sprejel nov pravdn red, po katerem sodbe avstrijskih sodišč niso več na Ogrskem izvršljive. Neumann je zatrijeval, naj justična uprava pojasni, kaj misli v tem oziru ukreniti.

Brambni odsek je imel danes sejo, na kateri je odklonil vse preminjevalne predloge glede brambnega zakona, in sprejel vse na razpravo došle točke po želji vlade.

Po atentatu na komisarja Cuvaja.

Strašilo. — Srednješolce zapirajo. — V zaporu. — Opozicijsko časopisje molči. — Nove podrobnosti o atentatu.

V Zagrebu, 11. junija.

Cim je bil doveden atentator v zapor, je izvedel šef policije, da je Jukić iz Bosne.

»Iz Bosne? Ha, potem je Srb. Konstatirajte takoj, da je Srb. To je sad propagande!« tako je kričal nasproti uradniku, ki je vodil zapisnik.

Šef naše policije Sporčić je prišel na glas v dobi »veleizdajniškega« procesa. Bil je v zvezi z Nastićem, kateremu je tudi pošiljal denar.

Temu Sporčiću hodi pred očmi še vedno namišljena »velikosrbska propaganda«, ker ve, da se pod to frazo da prikriti nesposobnost in nesmotrenost policije.

Komisar Cuvaj je namreč po atentatu oštel Sporčića, zakaj ga ni bolje čulval, zakaj ni vedel za zaroto, ki se je pripravljala.

Ko pa se je dognalo, da Jukić ni Srb, marveč pravi pravcati Hrvat katolik, je nastala velika žalost v banskem dvorcu.

Zanimivo je, da so vladne »Narodne Novine« izrazile svoje zadovoljstvo nad tem, da je atentat izvršil mladenič »iz tujega kraja«. Tuji

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Zupančič.

Drugi del.

(Dalje.)

V mislih je pristavil: »Pravzaprav je bil navaden glupec; in brez dvoma me to boli. Jezi me, da je mogla vzeti Madelēna takega bedaka za moža.«

In neprestano si je ponavljal: »Kako to, da je imela ta-le ženska takega zagovodneža samo en trenutek rada?«

In njegova togota je rasla od dne do dne; na tisočero neznanih malenkosti ga je zbadalo, kakor s šivankami; neprenehoma se je moral spominjati onega, sedaj ob kakim Madelēnini besedi, sedaj ob kakem izrazu strežajevem ali sobarice.

Nekega večera je prašal Du Roy, ki je imel rad slaščice:

»Zakaj pa nimamo nič posladka? Nikdar ga ne postaviš na mizo.«

Mlada žena je veselo odgovorila: »Saj res, nikoli mi ne pride na misel. To je zato, ker jih Charles ni maral...«

Z nestrpnostjo, ki je ni utegnil ovladati, ji je prestrigel besedo.

»A, veš kaj, ta Charles mi že preseda. Ven in ven samo Charles in Charles. Charles je imel to rad, Charles je imel ono rad. Charles je tam, kjer muh ni, dajmo mu mir.«

Madelēna je osupla pogledala svojega moža, ker ni prav nič razumela, odkod ta nenadna razkačenost. A prebrisana, kakor je bila, je hitro napol ugenila, kaj se godi v njem, spoznala je to počasno delo ljubosumnosti na mrtveca, ki je raslo vsak hip ob vsem, kar je spominjalo onega.

To se ji je zdelo nemara otroče, a godilo ji je, in ničesar mu ni odgovorila.

Njega samega je jezila ta razdraženost, ki je ni mogel zatajiti. In ko sta delala tisti večer po dinedu članek za drugi dan, se je zvil v vrečo-golenko. Ker je ni mogel obrniti, jo je brcnil z nogo stran in je nasmeheoma prašal:

»Ali je Charlesa res vedno v tace zeblo?«

Odgovorila mu je, tudi nasmeheoma: »O, neprestano se je bal prehlada; na prsih je bil slab.«

Du Roy je spregovoril kruto:

»To je tudi temeljito dokazal.« — Nato je galantno pristavil: »Sreča zame.« — In poljubil je svoji ženi roko.

A ko sta se spravljala spat, mu

je blodila še vedno ista misel po glavi, in še enkrat je prašal:

»Ali je nosil Charles nočno čepico, da mu ne bi ušes prepihal?«

Podala se je v šalo in je odgovorila: »Ne, čelo si je ovijal s svilnato ruto.«

Georges je stresel z rameni in je dejal prezirno in z viška:

»Revček!«

Poslej se je razgovarjal neprenehoma o Charlesu. O vsaki priliki je govoril o njem; imenoval ga je »ta ubogi Charles«, z izrazom neskončnega pomilovanja.

In kadar je prišel iz uredništva, kjer je moral slišati po dvakrat, trikrat, da so ga klicali s Forestierjevim imenom, se je maščeval s tem, da je preganjal mrtveca v gomili z zlohotnim roganjem. Omenjal je njegove napake, smešnosti in malenkosti, jih z zadovoljstvom našteval, razvlačil na dolgo in na široko, kakor da hoče pobijati svoji ženi v srcu vpliv tekmece, ki se ga boji.

Zopet in zopet je govoril: »Saj se še spominjaš, Madica, ali ne, kako nama je hotel ta zabiti Forestier nekoč dokazati, da so debeli ljudje krepkejši od sušcev.«

Potem bi bil rad vedel o pokojniku celo kopo intimnih in tajnih podrobnosti, ki jih pa mlada žena ni marala povedati, ker ji je bilo nerodno. On pa je rinil in rinil vanjo.

»No, daj, povej: pri tem opravlju je moral biti lep smešen.«

Zamrmirala je z našobljenimi ustnicami:

»Tak daj mu že vendar mir!«

On pa je povzel:

»Nak, povej mi vendar! V postelji je moral biti res neroden ta zagovednež!«

Sklenil je vselej: »To je bila sirovina!«

Nekega večera proti koncu junija, ko je kadil cigareto pri oknu, je bilo tako vroče, da se mu je hotelo na izprehod.

Prašal je: »Madica moja, ali ne bi šla v boulognski gozd?«

»Seveda, prav rada.«

Vzela sta si odprto kočijo, se peljala na Champs-Élysées, potem po aveniji boulognskega gozda. Bila je brezvetrna noč, ena tistih vročih noči, ko puha razpaljeni pariški zrak kakor bi prihajal iz peči. Izvošček za izvoščkom, in vsi so vozili same zaljubljenice. Voz za vozom, brez presledka.

Georges in Madelēna sta se zabavala, ko sta gledala vse te objete parčke, ki so se vozili mimo, ženske v svetlih oblekah, moški v temnih. Bila je neskončna reka zaljubljenec, ki se je lila pod vročim zvezdnatim nebom proti gozdu. Drugega šuma ni bilo slišati, samo zamolklo drdranje koles po tleh. Brez konca in kraja so hiteli mimo, po dva in dva v vsakem vozu, zlekajena po blazinah, nemo, stiskajoča se drug k drugemu, zamaknjena v hrepeneče

sanje, drhteča v pričakovanju bližajočega se objema. Topli mrak je bil kakor napolnjen s poljubi. Čutili si vsepovsod plavajočo raznešenost, živalska ljubezen se je širila vsenakrog, težila je zrak, da je bil še bolj dušec. Vsi ti tesno združeni ljudje, ki jih je opajala ista misel, isti žar, so razlivali vročinen tok okoli sebe. Od vseh teh vozov, z ljubeznijo naloženih, nad katerimi je drhtelo sladostanje, je puhtel spotoma neke vrste polten dih, nežen in vznemirljiv.

Tudi Georges in Madelēna sta se nalezla te omame. Nalahno, brez besede, sta se prišla za roko, nekoliko potlačena od težkega vzduha in ginenosti, ki ju je obhajala.

Ko so prišli na ovinek, ki teče za utrdami, sta se poljubila, in ona nekoliko zmedena zamrmirala:

»Tako sva otročja, kakor takrat, ko sva se peljala v Rouen.«

Veliki tok vozov se je bil pri nasadih razdelil. Na cesti proti jezeru, po kateri se je peljala mlada dvojica, so bili izvoščki malo bolj razmaknjeni; a gosta noč med drevjem, zrak, ki ga je hladilo listje in vlaga potočkov, šumljajočih pod vejami, nekaka svežost širnega nočnega obneblja, vsega posutega z zvezdami, je dajala poljubom vozečih se parov globlji čar, in mrak jih je zavijal v skrivnostne sence.

(Dalje prihodnjik.)

Odprto pismo.*)

Častitemu gosp. duh. svetniku
Janezu Zabukovcu,
župniku

v
Križih pri Trzinu.

Predvsem povdarjamo, da s
šankom v sobotnem »Slovenskem
Narodu« nismo v nikaki zvezi. Dalje
je treba omeniti, da smo vsi trije pri-
staši S. L. S. In ravno raditega se
nam čudno zdi, da se je Vam, gospod
župnik, zahotelo, napasti nas na priž-
nici radi zadeve, ki je pravzaprav že
davnost zastarela. In če se poslužimo
te poti, da Vam odgovorimo, je pač
samo vzrok ta, da proti prižnici ni-
mamo nikakega orožja, da branimo
svojo čast. Še črv se brani, in da bi
se mi ne, ki nam ne more očitati nih-
če ničesar, najmanj pa goljufije, kar
ste storili Vi, naš dušni pastir.

Treba je, da pojasnimo vso za-
devo, kakor je bila.

Bilo je leta 1901., ko se je dozi-
dala nova šola in je zahteval stavbni
podjetnik Juri Bathelt pogojno vsoto.
Pred zidavo šole je dobil 4000 K in
po kolavdaciji bi imel dobiti še 8000
kron. Pripominjamo, da je bila ta
vsota dovoljena od občinskega od-
bora. In v tisti seji, ko se je sklepalo,
kje naj se najame posojilo, takrat je
ranjki župnik Porenta toliko vplival

na odločitev, da se je najelo posojilo
pri »Sploš. vzajemnem in podpornem
društvu v Ljubljani«, dasi je bil ob-
činski odbor že v dogovoru s »Kranjsko
hranilnico«, ki bi bila posodila
posojilo po 4 1/2 od sto. Župnik Po-
renta pa je preslepil ljudi, da se je na-
jelo posojilo pri prvoimenovanem za-
vodu po 7%, češ, »sedem in pol let
boste plačevali, pa bo kapital amorti-
ziran.« Takrat je bil predsednik
krajnega šolskega odbora Peter Je-
ra, ki pa je moral odložiti svojo čast,
ker ni mogel vsled prevelikih obresti
z dohodki za šolo izhajati. Za njim je
prevzel predsedništvo Matija Zupan.

Ni bil dolgo časa predsednik, ko je
dobil pismo od odvetnika dr. Papeža,
ki ga je terjalo za zaostale obresti. S
tem pismom je šel k župniku Po-
renti, ki pa ni imel nikakega drugega
odgovora, kakor — »še vso srenjo
boste zapravili.« Seveda se je tudi
Zupan zahvalil za tako čast, in po-
tem je postal predsednik krajnega
šolskega sveta župnik Porenta sam.

Kar časa je predsedoval, se je dolg
pri »Sploš. vzajemnem in podpor-
nem društvu« poplačal do vinarja.
po smrti župnika Porente je prevzel
posle predsedništva kraj. šol. sveta
Josip Primožič in s posli tudi dolga
po 5000 K, 1000 kron pa se je popla-
čalo že prej. Tudi on ni bil še dolgo
časa predsednik, ko dobi naenkrat
pismo od »Hranilnice in posojilnice v
Trzinu«, v katerem terja ta zavod od
njega kot predsednika kraj. šol. sveta
zaostale obresti in kapital po 6000 K.

Za ta dolg Primožič ni vedel in je v
prvi seji občinskega odbora pismo
predložil. Za ta dolg pa tudi občinski
odbor ni vedel ničesar, in takrat so
ravno oni morali, ki so najboljši in
najvnetejši pristaši vsakokratnega
župnika, postavili se po robu, češ, ta
dolg ni bil najet z dovoljenjem občin-
skega odbora, in občina tudi ni zave-
zana, da ta dolg plača. Gospod žup-
nik, vprašajte samo Josipa Ahaciča.

Hranilnica je tožila, in sodišče je
odločilo proti občini, in občina je mo-
zala plačati dolg za župnika Porento,
od katerega pa občina ni imela no-
benega haska. Ali ste mislili z Vašim
napadom na teh 6000 kron, ki naj bi
jih bil podaril župnik Porenta občini?

— Res, da je zapustil župnik Poren-
ta vse svoje premoženje in denar
občini, kje pa je ta denar? Ali mu ni
moral brat postaviti križa iz svoje-
ga? Ali mislite, gospod župnik, da bi
bila občina toliko nevarna, če bi
bil res kaj zapustil? Gospod župnik!
Zbrodili ste jo Vi. Če smo se morali
pečati z umrlim pokojnikom tako na
široko, križi ste Vi, ki ste v svoji ne-
brzdanosti in nestrpnosti sami brez
povoda napadli nas, ki smo pri vsi
zadevi najnedolžnejši. Ali bi ne bilo
lepše, če bi nas poklicali v župnišče,
nam razjasnili stvar in nas prosili za
primerno izjavo? Vi ste nas na priž-
nici javno izžvali, mi smo prisiljeni,
odgovoriti Vam tem potom. A kljub
temu ostanemo to, kar smo bili.

V Križih, 10. junija 1912.

Josip Primožič. Matija Zupan.
Peter Jeraj.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo
odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravištvu naših listov so po-
slali:

Za Ciril - Metodovo družbo: G.
J. Koschier v Kamniku 8 K, nabrano
v napredni družbi pri Engelmannu v
Šmartnem v Tuhinju; prof. Josip
Wester v Ljubljani 10 K, mesto ven-
ca na krsto pesniku Antonu Aškercu in go-
spa Tratnikova, hotelirka (»Zlata
kaplja«) v Ljubljani, 20 K, mesto ven-

ca na krsto stalnemu gostu — ne-
smrtnemu slovenskemu pesniku An-
tonu Aškercu. Skupaj 38 K.

Za »Domovino«: G. Ladislav
Pečanka, ravnatelj ljubljanske kre-
ditne banke v Ljubljani, 20 K, mesto
venca na krsto prerano preminolega
pesnika Antona Aškercu.

Za »Narodni sklad«: Gosp. Rajko
Arce, poštni blaginjak v pok. v Ljub-
ljani, 20 K, mesto venca na krsto pes-
niku — mučeniku Antonu Aškercu.

»Podpornemu društvu za sloven-
ske visokošolce v Pragi«: Gosp. Ka-
rel Schweiger, dež. rač. rev. v Ljub-
ljani, 20 K, mesto venca na krsto po-
kojnemu prijatelju pesniku Antonu
Aškercu.

Živel nabiralci in darovalci!

Podpornemu društvu za slov.
visokošolce na Dunaju so v času od
20. aprila do 4. junija t. l. darovali:
60 K: Posojilnica v Logatcu; 29 K
52 v: Ivan Škerlj, sodn. nadsvetnik
in predsednik novomeške čitalnice
kot čisti donesek v prid društvu pri-
rejenega komornega večera; po 20
kron: Savinska posojilnica v Žalcu,
dr. Fran Kalan, c. kr. sodnik v Rib-
nici, Notranjska posojilnica v Postoj-
ni, dr. Jos. C. Oblak, odvetnik v
Ljubljani iz neke kaz. poravnave,
Josip Dobida, c. kr. dvorni svetnik
in dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik
in drž. poslanec, obo v Ljubljani;
6 K: Radovijski rodoljub po g. J.
Šlibarju, pravniku na Dunaju; po 5
kron: Josip Snodaj, notar v Vel. La-
ščah, dr. Andrej Kuhar, notar v
Trebnjem, Anton Carli, notar v Žu-
žemberku in Oton Ploj, notar v Čr-
nomlju; 2 K: dr. Stefan Rajh, odvet-
nik v Ribnici, skupaj 237 K 52 v. —
Društveni odbor se iskreno zahva-
ljuje za vse prejete darove in prosi,
ker bo moral tudi tekoči mesec raz-
deliti do 1000 K med dijake, za nove
prispevke pod naslovom blaginjaka:
dr. Stanka Lapajnet, dvor. in sod.
odvetnika na Dunaju I., Bräumer-
strasse 10.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10. junija: Amalija Kreip-
ner, polkovnikova vdova, 74 let, Za-
loška cesta 11.

Dne 11. junija: Ivan Dovgan, mi-
zarski mojster, 73 let, Dunajska ce-
sta 19. — Tomaž Rekar, postrešček,
66 let, Dunajska cesta 11.

Dne 12. junija: Peter Vrdjančič,
hiralet, 83 let, Radeckega cesta 11.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno
večja povpraševanja po »Moll-ovem fran-
coskem žganju in soli« dokazujejo useš-
ni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot
bolesti utečujoče, dobro znano antirevma-
tično mazilo. V steklenicah po 2 K. — Po
poštnem povzetju razpošilja to mazilo le-
karnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik
na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozah po
deželi je izrečno zahtevati Moll-ov preparat,
zaznamovan z varnostno znamko in pod-
pisom.

**Mirno
lahko spite!**

Če ste namočili perilo čez noč s
pralnim izvlečkom »Ženska hvala«,
izloči se vsa nesnaga sama od sebe,
brzo in temeljito. Hitro in lahko se
opere perilo potem z milom »Schicht«
znamka »Jelen«, da postane bleščeče
belo, kajti pralni izvleček »Ženska
hvala« in milo »Schicht« belita perilo
kakor sonce.

Slovinci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Priporočamo
manufakturno trgovino

J. Ciuha
Stari trg št. 1
Pod Trančo.

MOJ STARI

nazor je in ostane, da proti prhljaju,
prezgodnjemu osivenju in izpadanju
las kakor sploh za racionalno nego-
vanje las ni boljšega sredstva nego
svetovnoznani Bay-rum s ko-
ničkico, znamko lesen konjiček
trrdke Bergmann & Co., Dečim n. l.
V steklenicah po 2 K. — in 4 K., se
dobja po vseh lekarnah, drogerijah,
parfumerijah in brivnicah.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 12. junija 1912.

Pšenica za oktober 1912.	za 50 kg	11-25
R2 za oktober 1912.	za 50 kg	9-38
Oves za oktober 1912.	za 50 kg	9-04
Koruzna za julij 1912.	za 50 kg	8-65
Koruzna za avgust 1912.	za 50 kg	8-75
Koruzna za maj 1913.	za 50 kg	7-34

Efektive
Mlačneje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30-76 mm

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
11.	2. pop.	727-2	20-0	p. m. jzah.	del. jasno
"	9. zv.	727-7	16-6	sr. jzah.	jasno
12.	7. zj.	729-0	15-3	slab jug	"

Srednja včerašnja temperatura 17-7°, norm. 17-3° Padavina v 24 urah 0-0 mm

Zahvala.

Vsem, ki so nam ob prebriski
izgubi našega preljubega soproga,
očeta, starega očeta, itd. gospoda

Ivana Lušina

c. kr. geometra v p.

izrekli sočutje, nam bili v težkih
dneh v pomoč ter spremili draga
rajnika k večnemu počitku, kakor
tudi darovalcem prelepih vencev
izrekamo presrečno zahvalo. 2117

Spod. Šiška, 12. junija 1912.

Žalujoci ostali.

Akademsko tehn. društvo »Triglav« v Gradcu,
naznanja vsem svojim častnim članom, ustanovnikom, starej-
šim, tovarišem in podpornikom, da je umrl njega častni
član, gospod

Anton Aškerc

pesnik in mestni arhivar. 2109

Pogreb se vrši v sredo ob 5. uri popol. na pokopališče
Sv. Krištofa, kjer se truplo položi v rakev Pisateljskega
društva.

V GRADCU, 11. rožnika 1912.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soproga, oziroma oče, tast,
svak in stric, gospod

TOMAŽ REKAR

včeraj ob 4/6. uri po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere
v starosti 64. let mirno preminul.

Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri v četrtek, dne 13. junija
t. l. ob pol 4. popoldne iz hiše, žalosti Dunajska cesta št. 11, na pokopali-
šče k Sv. Križu.

Posmrtni maše se bodo služile v Frančiškanski cerkvi.

Bodi mu prijazen spomin. 2121

V Ljubljani, dne 12. junija 1912.

Marija Rekar roj. Bizjak, soproga. — Dr. Ernest Rekar, odvetniški
koncipijent, sin. — Pavlina Sever, Angela Fabinc, Anka in Minka,
hčere. — Albert Sever, uradnik drž. železnice, Franc Fabinc, nad-
učitelj, zeta.

Zahvala.

Za številne izraze sočutja ob nenadomestni izgubi iskreno
ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, gospoda

Mateja Maslé

izrekamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, kakor tudi udele-
žencem pogreba najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo pre-
gg. župniku in kaplanu za tolažbo pokojnikovo in gg. železničarjem za
spremnost in nosenje. 2122

Borovnica, 10. junija 1912.

Žalujoci redbina.

Ugodno zastopstvo

se odda trgovcem, gostilničarjem, loterijskim
nabiralcem, trafikantom, sploh vsem, ki imajo
kako kupčijo ali obrt. — Ponudbe pod »D.
R. 12« poste restante, Brno, Moravsko.

Svarilo!

Opozarjam vsakogar jako
resno, da nisem plačnik za dol-
gove katere mi moja žena Pavla
Mali provzroča ali jih bo še prov-
zročati poskušala. 2119

Rudolf Mali, pisarniški oficijant.

Zahvala.

Kranjska hranilnica v Ljubljani je
podarila K. 100.—, Kreditna banka v
Ljubljani K. 50.— in razni privatni
dobrotniki tudi manjše zneske za obo-
lele kolege na otoku Rabu, Dalmacija.
Vsem darovalcem izrekamo najtoplejšo
zahvalo. 2104

Za plačnico Zveze bančnih, hranilničnih,
posojilničnih, veletrgovinskih slug, Ljubljana:
M. Schuller. Slavoj Gärtner.

Lepa enonadstropna

hiša

z dvoriščem, kletmi in hlevom, deloma
dobro oddana, drugi del pripraven za
trgovino ali gostilno, v večjem kraju
Notranjske 2115

se proda za 25.000 K

radi selitve.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Zadnja slika

Antona Aškercu

se dobi edino le v fotografskem zavodu

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodna ulica 11.

Slavn. občinstvu se vljudno naznanja,
da se priredi danes

in vsako sredo pri lepem vremenu

koncert

„Slovenske Filharmonije“
v hotelu Lloyd

Zacetek ob 8. zvečer. — Vstopnina 40 vin.

: Za mnogobrojni obisk se priporoča

Tausers Karel, hotelir.

Ženitna
ponudba 2118

Intelligenten, mlad, sred-
njevisok, soliden posest-
nik in trgovec se želi
spoznati z nedolžno, zdra-
vo gospico mirnega tem-
peramenta ki bi imela ve-
selje do trgovskih poslov,
gospodinjstva in okrog
40.000 K imetja. Ponudbe
pod »Nad vse dobro,
zvesto srce«, Trst I.,
glavna pošta, poste re-
stante do 30. junija t. l.

Ženitna
ponudba

Ženitna
ponudba

Močni saton.

Častitim damam priporoča

klotobuke

le najfinejšega okusa

Ida Skof-Vanek

26 **Ida Franca.**

Šatni klotuhi vedno pri-

pravljene. Tako tudi venci

o tkavi in razne ovellice

.. doma izdelovane. ..

INDIKACIJE:

Možgavnost, blodnast, akrotulosa, indicirane otroške bolezni, revmatizem, protin,
katarji sopli, sečni in prebavilni organi, zastarano telesno zaprtje, živčne bolezni, nevra-
stenija, histerija, ženske bolezni, eksudati, nyoma, bolezni srca, srčne slabosti, kronično
:: :: :: vnetje srčnih mišic, bolezni srčnih zaklopníc, nevroma srca, otoklost srca. :: :: ::

Potnika

za spirituoze 2108

na Kranjskem in po vseh malih mestih
dobro uvedenega ~~1866~~ neka zagrebska
veledestilerija. — Ponudbe:

Posestvo na prodaj

v bližini Dobrne na Stajerskem s stalno dobro vodno močjo; v bližini se bo zidala železnica; pripravnost za povečanje mlinarstva; nove žage; močno zidana in dobro ohranjena hiša, z lepo kletjo, sadnim vrtnom, travnikom in njivami se takoj proda. Vprašati se: Celje, Gosposka ulica 17, II. nadst.

Vino, jabolčnik

**droženka
slivovka** } šele zdaj žgana
prodaja

Ivan Malus na Bizeljskem.

Cene primeroma nizke, ker so vina izborna.

J. Zamljen
čevljarški mojster
v Ljubljani, Gradišče 4
izvršuje vsa čevljarska dela do naj-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo
storjenih čevljev.
Izdeluje tudi prave gorske in
telovadske čevlje.
Za naročila z dežele zadostuje kot mera
iprosipan čevljev. 245

Modni salon
Stuchly - Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

priporoča svojo bogato zalogo vseh vrst
slamnikov in čepic zaradi pozne sezije po znatno znižanih cenah.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 2306 Cene brez konkurence!

Splošna priljubljenost

*preskušene*ga : *Franc*kovega : *kavine*ga
*pridatka** *pripisati* je *njega* *nedo-*
sežni izdatnosti v jedru, okusu in barvi.

* z *kavinim mlinčkom.*

708—II.

Od dobrega najboljši!

Singer Ko. deln. družba šiv. strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4: ■ Kranj. ■ Kočevje. ■ Novo mesto.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Hiša

z štirimi stanovanji in vrtom na lepem kraju v Rožni dolini št. 227. se pod zelo ugodnimi pogoji iz proste roke **ceno prodaja.**

Tapetnik

Dragotin Puc

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 16
na dvorišču, levo 3856

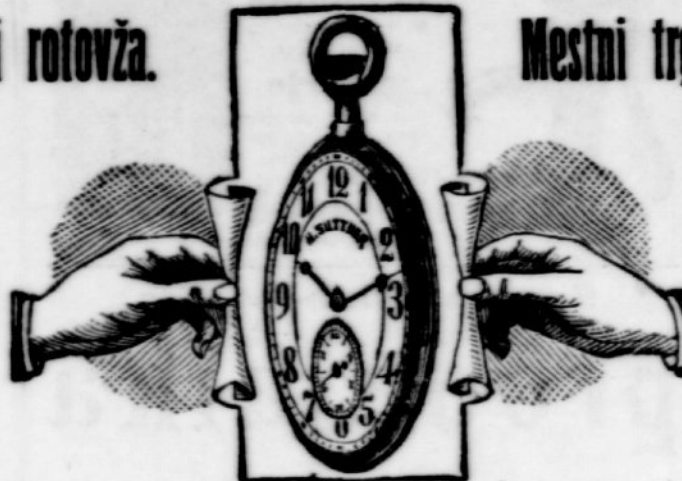
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. **Velika izber zgotovljenih**

divanov
otomanov in modrocev.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine
H. Suttner, Ljubljana.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Nudim svojo veliko
izbiro draguljev,
zlatnine, srebrnine
in vseh v stroko spadajočih predmetov.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Cene brez konkurence. P. n. odjemalcem se priporoča za vsa zadevna naročila.

10 do 20 spretnih tesarjev
se sprejme takoj ob dobri plači.
Hellinghaute, Sektion B., Reka (Frume).

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1912.

En kupon 3'10 m dolg za	1 kupon 7 kron
kompletne moške obleke	1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, in	1 kupon 15 kron
telovnik) stane samo	1 kupon 17 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko suknjo 20 K, dalje blago za povrnike aristovski loden, svilnate kamgarne itd. razpošilja po tvorniških cenah za solidno in resno dobro znana tvorniška zaloga sukna.

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci gratis in franko.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ako blago naročajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof na kraju tvornice, so velike. **Stalne najnižje cene.** Velika izbira. Tudi najmanjša naročila se izvrše s popolnoma svežim blagom natančno po vzorcu.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opator praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

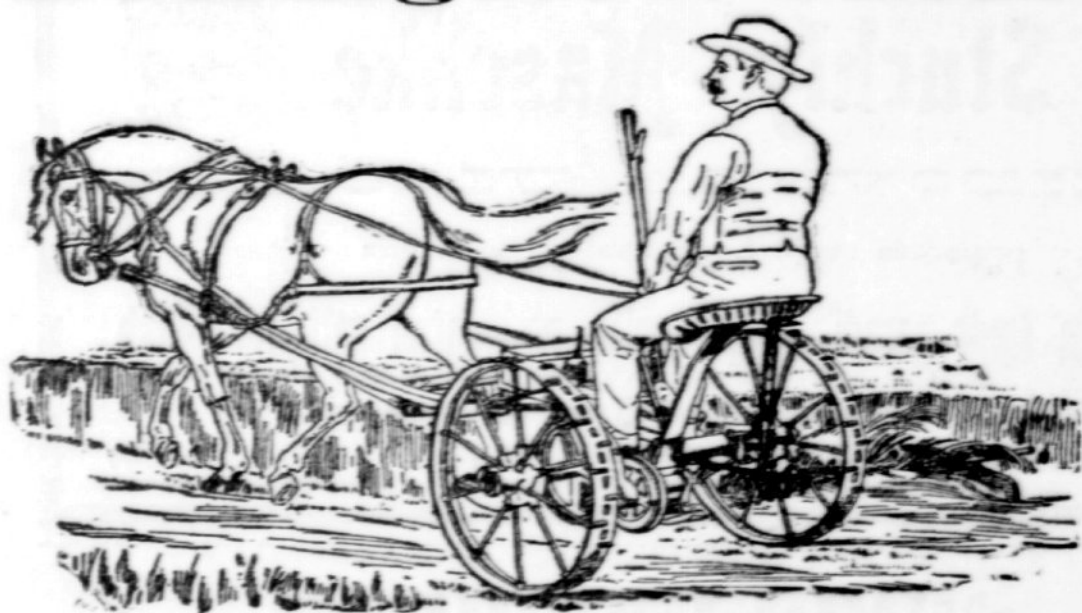
Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

Nespodbitna resnica je, da so

NEW-IDEAL 1912

izvirni ameriški kosilni stroji eno- in dvovprežni — najboljši in najvišje delozmožnosti.

Deering New-Ideal 1912

se odlikujejo od drugih sistemov zlasti: visoki nagibi in lahkega rezanja in nerazrušene trpežnosti. Vsi delujoči deli pri »Deering New-Ideal 1912« kosilnicah so jekleni ali kovani in ne ržne.

»Deering New-Ideal 1912« kosilnice imajo varstveno znamko s svojo firmo. Vsi drugi »Deering« kosilni stroji, ki jih ponujajo razne trgovine, so starejšega modela ali ponaredbe!

Kupite torej samo »Deering New-Ideal 1912« kosilnice, ki se dobivajo pristno edine in pri založniku za Kranjsko.

Fr. Stupica v Ljubljani Marije Terezije cesta 1.
Dalje priporočam tudi svojo največjo zalogo najboljših raznov. poljedelskih strojev in železnine.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5

priporoča svojo ogromno zalogo poletnih oblek za gospode, dame, dečke, deklice in otroke po zelo reducirani ceni.

Panama klobuki od 6 K naprej.

Elegantno meblovana soba

v mirni legi brez prahu pri slovensko in nemško govoreči rodbini se išče. Prosi se navedba cene. Ponudbe pod »Stabil 1812« na upr. Slov. Nar.

Strážmojster: Gospod ritmojster, javljam pokorno sovražnik se bliža.
Ritmojster: Noben sovražnik ne jaha tako hitro, da nebi skuhal svoje klobasice z »Vértosovim guljaževim« dodatkom.
»Vértosov« guljažev dodatek 20 vinarjev
služi za prireditev mesnih, zelenjavih, krompirjevih in drugih jedil.

Velika zaloga najmodernejših slaminikov.
Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fasogah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Pristni Panama-slaminiki od 9 K do 50 K.

Medosežne in od poznateljstva odlikovane so kavine mešanice

Karla Planinška

prva ljubljanska velepražarna za kavo.

Dobivajo se v pražarni na vogalu Dunajske ceste — Sodne ulice in v moji trgovini s specerijskim blagom Dunajska c. 6.

Močni salon
M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

klobuke le najfinejše izvirne.

Satni klobuki vedno v zalogi.

Jedrsnova ulica. — Jatača mestne hranilnice.

Po najvišjem naročilu Njegovega ces. in kr. apostolskega Veličanstva.

Izredna c. kr. državna loterija

za dobrodelne namene c. kr. domobranstva in orožništva.

Ta denarna loterija,

edina v Avstriji zak. dovoljena, ima 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 K.

Glavni dobitok 200.000 K.

Javno žrebanje bo 4. julija 1912. — Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju, III, Vorder Zollamtsstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, v menjalnicah itd. — Igralni načrti za kupovalce srečk zastoj. — Srečke se dopošljejo poštne prosto.

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

ING. UHLIR

TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE

Resljeva cesta št. 26 (polog plinarne)

IZDELUJE:

Resljeva cesta št. 26 (polog plinarne)

Beton * železobeton
* mostove * stropne *
dvorane * zazidke
* turbin. *

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov *
prevzetje zgradb *
* tehnična mnenja.

Vodovodi * električne centrale * turbine * mlinci * žage *
* opekarne in *

moderne apnenice.
* * *
Obisk strokovnih inženirjev na željo.